

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om Patent- och registerstyrelsen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om Patent- och registerstyrelsen (RP 117/2024 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Liisa Huhtala, arbets- och näringsministeriet
- kundrelationsdirektör Eveliina Hannula, Skatteförvaltningen
- projektdirektör Minna Rintala, Patent- och registerstyrelsen
- ledande expert Mika Tuuliainen, Finlands näringsliv rf
- expert inom digi-, innovations- och högskolepolitik Maria Nyroos, Företagarna i Finland rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finlands Kommunförbund
- Ekonomiadministrationsförbundet i Finland rf
- Teknologiindustrin rf.

Inget yttrande av

- Finanssiala ry
- Finsk Handel rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om Patent- och registerstyrelsen ändras.

Enligt förslaget ska ämbetsverket få en ny uppgift. Avsikten är att Patent- och registerstyrelsen ska svara för styrningen av nätverket för företagens digitala ekonomiförvaltning. Dessutom ska Patent- och registerstyrelsen samordna utvecklingsarbetet så att de digitaliseringsprojekt som genomförs inom den offentliga förvaltningen och den privata sektorn bidrar till att nätverket för företagens digitala ekonomiförvaltning fungerar effektivt. Vidare ska det till lagen fogas en bestämmelse om en samarbetsgrupp för företagens digitala ekonomiförvaltning.

Betänkande EkUB 15/2024 rd

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2025 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2025.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Enligt regeringsprogrammet stöder regeringen övergången till en realtidsekonomi genom att främja bland annat att verifikat från företagens affärsverksamhet, såsom nätfakturer och elektroniska kvitton, förmedlas i digital form i realtid och på ett säkert sätt mellan olika parter. Regeringsprogrammet innehåller också andra mål för främjande av digitalisering, exempelvis mål som gäller utveckling av den offentliga förvaltningens verksamhet. Propositionen genomför för sin del dessa skrivningar i regeringsprogrammet genom att fastställa ansvaret för utvecklingen av realtidsekonomin och genom att skapa samarbetsstrukturer. Ekonomiutskottet anser att lagförslaget behövs och tillstyrker det därför utan ändringar.

Regeringen föreslår att Patent- och registerstyrelsen får en ny uppgift som gäller ansvaret för samordningen och den gemensamma utvecklingen av nätverket för företagens digitala ekonomiförvaltning. Regeringen föreslår dessutom bestämmelser om samarbetsgruppen för företagens digitala ekonomiförvaltning. Gruppens uppgift är att främja samarbetet mellan Patent- och registerstyrelsen och dess intressentgrupper. Förslaget om en ny uppgift för Patent- och registerstyrelsen och den finansiering som föreslås i samband med det kommer att säkerställa att det till realtidsekonomin anknyttande utvecklingsarbete som under 2021—2024 utförts inom projektet Företagets digitala ekonomi fortsätter i enlighet med målen i regeringsprogrammet. Ekonomiutskottet anser det viktigt att den digitala ekonomiförvaltningen utvecklas långsiktigt.

För att kunna utvecklas behöver företagens digitala ekonomiförvaltning enligt propositionen ett nätverk av företag och aktörer inom den offentliga förvaltningen samt en interoperabel verksamhetsmiljö. En gemensam digital ekonomiförvaltningsmodell och infrastruktur är av betydelse för att man ska kunna främja uppkomsten av branschspecifika lösningar och förhindra att digitaliseringsutvecklingen inom ekonomiförvaltningen splittras. Interoperabiliteten mellan den digitala ekonomiförvaltningens dokument och den digitala infrastrukturen bör säkerställas genom förvaltningsövergripande samarbete. I synnerhet Patent- och registerstyrelsen, Skatteförvaltningen, Statskontoret, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata och Statistikcentralen har centrala roller i arbetet med att uppnå målen.

Lagförslaget ska bidra till att företagens affärsinformation kan överföras i digital och strukturerad form i realtid och på ett säkert sätt mellan företag och myndigheter. Detta minskar den administrativa börda som rapporteringsskyldigheterna medför för företagen. Genom förslaget skapar man även förutsättningar för bekämpning av grå ekonomi genom digitaliseringen av ekonomiförvaltningen. Det är ytterst viktigt att dessa mål stöds. Ekonomiutskottet betonar i likhet med ett sakkunnigyttrande att det för att målen ska nås är av vikt att aktörerna inom näringslivet och den offentliga sektorn har en gemensam lägesbild.

Betänkande EkUB 15/2024 rd

Utvecklandet en interoperabel verksamhetsmiljö kommer att göra det möjligt att ta fram nya typer av tjänster och digitalisera företagens affärshandlingar så att de kan utnyttjas mer effektivt samt att ta steget mot automatiserad myndighetsrapportering. Övergången till en realtidsekonomi innebär därför betydande fördelar för företagen och samhället i stort. Enligt propositionen visar de utredningar som gjorts att företagen och den offentliga sektorn kan göra stora inbesparingar genom att det administrativa arbetet och kostnaderna minskar. Det förutsätter dock att företagen och den offentliga förvaltningen på bred front inför digitala affärshandlingar i sin verksamhet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 117/2024 rd utan ändringar.

Helsingfors 25.10.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Sakari Puisto saf
medlem Noora Fagerström saml
medlem Lotta Hamari sd
medlem Antti Kangas saf
medlem Miapetra Kumpula-Natri sd
medlem Timo Mehtälä cent
medlem Matias Mäkynen sd
medlem Mikko Savola cent
medlem Oras Tynkkynen gröna
medlem Juha Viitala sd
medlem Johannes Yrttiaho vänst
ersättare Pauli Aalto-Setälä saml
ersättare Juha Mäenpää saf
ersättare Minna Reijonen saf.

Sekreterare var

utskottsråd Maiju Tuominen.